

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคใต้ มุ่งวิจัยบทบาทของนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน และการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยแบ่งการเสนอข้อมูลเพื่อวิเคราะห์เป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นการเสนอข้อมูลส่วนตัวของประชากรแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่มที่มีต่อบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคใต้ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และนายอำเภอมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมาน้อยเพียงใด

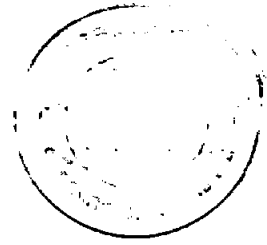
ตอนที่ ๓ เป็นปัญหาและอุปสรรคของนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน และการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จากความคิดเห็นของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับวุฒิทางการศึกษา อายุ อายุราชการ และอายุการดำรงตำแหน่งปัจจุบันของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม

กลุ่มประชากรจำแนกตามระดับวุฒิ ดังปรากฏตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔
 กลุ่มประชากรจำแนกตามวุฒิ

ระดับวุฒิ	กลุ่มประชากร						รวม	
	นายอำเภอ		ศึกษานิเทศก์อำเภอ		หัวหน้าหมวดฯ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๖	๓๖.๑๑	๓๒	๓๙.๕๑	๕๔	๖๕.๐๖	๑๑๒	๔๗.๔๕
ปริญญาตรี	๓๒	๔๔.๔๔	๔๔	๕๙.๒๖	๒๘	๓๓.๗๓	๑๐๔	๔๕.๗๘
ปริญญาโท	๑๔	๑๙.๔๔	๑	๑.๒๓	๑	๑.๒๐	๑๖	๖.๗๗
ปริญญาเอก	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๗๒	๑๐๐	๘๑	๑๐๐	๘๓	๑๐๐	๒๓๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ เมื่อพิจารณาแล้ว จะพบว่า ประชากรที่มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ ๔๕.๗๘ และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๔๗.๔๕ แสดงว่า ประชากรผู้นอบแบบสอบถามมีต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด และรองลงมาก็คือวุฒิระดับปริญญาตรี

สำหรับกลุ่มนายอำเภอ จะมีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ ๔๔.๔๔ และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๓๖.๑๑ แสดงว่านายอำเภอมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วจะมีวุฒิปริญญาขึ้นไป

กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ จะมีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ ๕๙.๒๖ และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๓๙.๕๑ แสดงว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วศึกษานิเทศก์อำเภอจะมีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ ๓๓.๗๓ และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๖๕.๐๖ แสดงว่าหัวหน้าหมวดการศึกษา มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วจะมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ ๕

กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ

อายุ	กลุ่มประชากร						รวม	
	นายอำเภอ		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้าหมวด		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ต่ำกว่า ๒๕ปี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๒๕-๓๔ ปี	๑	๑.๓๙	๙	๑๑.๑๑	๔	๔.๘๒	๑๔	๕.๙๓
๓๕-๔๔ ปี	๑๖	๒๒.๒๒	๓๓	๔๐.๓๔	๒๙	๓๔.๙๔	๗๘	๓๓.๐๕
๔๕-๕๔ ปี	๔๒	๕๘.๓๓	๓๒	๓๙.๕๑	๔๕	๕๔.๒๒	๑๑๙	๕๐.๔๒
ตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป	๑๓	๑๘.๐๕	๗	๘.๖๔	๕	๖.๐๖	๒๕	๑๐.๕๙
รวม	๗๒	๑๐๐	๘๑	๑๐๐	๘๓	๑๐๐	๒๓๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า ประชากรที่มีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี ร้อยละ ๕๐.๔๒ และมีอายุราชการระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ร้อยละ ๓๓.๐๕ แสดงว่าประชากรยุคอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปีมากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วจะมีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป

สำหรับนายอำเภอ จะมีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี ร้อยละ ๕๘.๓๓ และมีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ร้อยละ ๒๒.๒๒ แสดงว่านายอำเภอมีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี มากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วนายอำเภอจะมีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป

กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ จะมีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ร้อยละ ๔๐.๓๔ และมีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี ร้อยละ ๓๙.๕๑ และส่วนใหญ่แล้วจะมีอายุตั้งแต่ ๓๕ ปีขึ้นไป

กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา จะมีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี ร้อยละ ๕๔.๒๒ และมีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ร้อยละ ๓๔.๕๔ แสดงว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี มากที่สุด และส่วนใหญ่แล้วจะมีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป

กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุราชการ ปรากฏตามตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖

กลุ่มประชากรจำแนกตามอายุราชการ

ช่วงอายุราชการ	กลุ่มประชากร						รวม	
	นายอำเภอ		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้าหมวดฯ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๖ ปี	0	0	๑	๑.๒๓	0	0	๑	๐.๕๒
๖ - ๑๐ ปี	๑	๑.๓๙	๓	๔.๖๔	๒	๒.๕๑	๑๐	๕.๒๓
๑๑ - ๑๕ ปี	๑	๑.๓๙	๒๔	๒๙.๖๓	๙	๑๐.๘๔	๓๔	๑๘.๕๐
๑๖ - ๒๐ ปี	๒๑	๒๙.๑๓	๑๐	๑๒.๓๕	๑๓	๒๐.๕๔	๔๔	๒๐.๓๓
๒๑ - ๒๕ ปี	๑๓	๑๘.๐๖	๓	๓.๖๔	๑๓	๑๕.๖๖	๓๓	๑๓.๙๘
๒๖ - ๓๐ ปี	๑๙	๒๖.๓๙	๑๓	๑๖.๓๙	๒๕	๓๐.๑๒	๕๗	๒๙.๘๔
ตั้งแต่ ๓๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๑๘.๐๖	๑๕	๑๘.๕๒	๑๓	๑๖.๐๕	๔๑	๒๐.๓๖
รวม	๓๒	๑๐๐	๘๑	๑๐๐	๘๓	๑๐๐	๒๓๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า ประชากรที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๒๕.๔๔ และเมื่อพิจารณาจำนวนประชากรที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี และตั้งแต่ ๓๑ ปีขึ้นไปแล้ว จะพบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๘ และ ๒๐.๗๖ ตามลำดับ แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่มีอายุราชการตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไป

สำหรับกลุ่มนายอำเภอ จะพบว่า นายอำเภอที่มีอายุราชการระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๒๘.๑๗ แต่เมื่อพิจารณากลุ่มนายอำเภอที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี, ๒๖ - ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๑ ปีขึ้นไป จะมีร้อยละ ๑๘.๐๖, ๒๖.๓๘ และ ๒๓.๖๑ ตามลำดับ แสดงว่าส่วนใหญ่แล้วนายอำเภอมีอายุราชการตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไป

กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ จะพบว่า ศึกษาธิการอำเภอที่มีอายุราชการระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี มีมากที่สุด ร้อยละ ๒๘.๖๓ แต่เมื่อพิจารณากลุ่มศึกษาธิการอำเภอที่มีอายุราชการระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี, ๒๑ - ๒๕ ปี, ๒๖ - ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๑ ปีขึ้นไป จะมีร้อยละ ๑๒.๓๕, ๘.๖๔, ๒๐.๘๘ และ ๑๘.๕๒ ตามลำดับ แสดงว่าส่วนใหญ่แล้วศึกษาธิการอำเภอมีอายุราชการตั้งแต่ ๑๖ ปีขึ้นไป

กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา จะพบว่า หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๓๐.๑๒ และเมื่อพิจารณากลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี และตั้งแต่ ๓๑ ปีขึ้นไป จะพบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๖ และ ๒๐.๔๘ ตามลำดับ แสดงว่าส่วนใหญ่แล้วหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีอายุราชการตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไป

กลุ่มประชากรจำแนกตามช่วงเวลาการดำรงตำแหน่ง ปรากฏตาม
ตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗

กลุ่มประชากรจำแนกตามช่วงเวลาคำรงตำแหน่ง

ช่วงระยะเวลา	กลุ่มประชากร						รวม	
	นายอำเภอ		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้าหมวด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๖ ปี	๔๘	๖๖.๖๗	๓๗	๔๕.๖๘	๓๓	๓๙.๙๖	๑๑๘	๕๐.๐๐
๖ - ๑๐ ปี	๑๘	๒๕.๐๐	๒๘	๓๔.๕๗	๕๐	๖๐.๒๔	๙๖	๔๐.๖๗
๑๑ - ๑๕ ปี	๓	๔.๑๗	๖	๗.๔๑	๐	๐	๙	๓.๘๑
๑๖ - ๒๐ ปี	๐	๐	๓	๓.๗๐	๐	๐	๓	๑.๒๗
๒๑ - ๒๕ ปี	๒	๒.๗๘	๕	๖.๑๗	๐	๐	๗	๒.๙๖
ตั้งแต่ ๒๖ ปีขึ้นไป	๑	๑.๓๕	๒	๒.๔๗	๐	๐	๓	๑.๒๗
รวม	๗๒	๑๐๐	๘๑	๑๐๐	๘๓	๑๐๐	๒๓๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๗ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า ประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้ดำรงตำแหน่งปัจจุบันมาแล้ว ต่ำกว่า ๖ ปี มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ แสดงว่า
ประชากรประมาณครึ่งหนึ่งดำรงตำแหน่งปัจจุบันมาแล้วต่ำกว่า ๖ ปี

สำหรับกลุ่มนายอำเภอ เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ
มาแล้วต่ำกว่า ๖ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ แสดงว่า มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมา
แล้วต่ำกว่า ๖ ปีเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ จะพบว่า มีผู้ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอต่ำกว่า
๖ ปี และระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีจำนวนร้อยละ ๔๕.๖๘ และ ๓๔.๕๗ ตามลำดับ แสดงว่า

มีผู้ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอมาแล้วต่ำกว่า ๒ ปี มีจำนวนมากที่สุด และศึกษาธิการอำเภอส่วนมากดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอมาแล้วไม่เกิน ๑๐ ปี

ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา นั้น จะพบว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษามาแล้วระหว่าง ๒ - ๑๐ ปี มีจำนวนร้อยละ ๖๐.๒๔ และดำรงตำแหน่งมาแล้วต่ำกว่า ๒ ปี มีจำนวนร้อยละ ๓๙.๗๖ แสดงว่าหัวหน้าหมวดการศึกษาส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันมาแล้วระหว่าง ๒ - ๑๐ ปี

การวิเคราะห์บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคใต้ จากความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม คือกลุ่มนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา ที่มีบทบาทของนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน และการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน ๒๓๖ ฉบับ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรแต่ละกลุ่ม ว่าการบริหารการศึกษาประชาบาลของนายอำเภอในคานต่าง ๆ นั้นอยู่ในเกณฑ์มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยได้ประมวลความคิดเห็นและกำหนดกฎเกณฑ์ในการเปรียบเทียบดังนี้

การปฏิบัติในเกณฑ์ไม่มีเลย	คะแนนเป็น	๐	คะแนน
การปฏิบัติในเกณฑ์น้อยที่สุด	คะแนนเป็น	๑	คะแนน
การปฏิบัติในเกณฑ์น้อย	คะแนนเป็น	๒	คะแนน
การปฏิบัติในเกณฑ์มาก	คะแนนเป็น	๓	คะแนน
การปฏิบัติในเกณฑ์มากที่สุด	คะแนนเป็น	๔	คะแนน

ค่าประมาณเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชากรซึ่งวิเคราะห์ตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้นำมาพิจารณาศึกษา ความยาวคาเนลล์ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกำหนดว่า

คาเนลล์ระหว่าง ๐.๐๐ - ๐.๕๕	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติเลย
คาเนลล์ระหว่าง ๐.๕๖ - ๑.๕๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
คาเนลล์ระหว่าง ๑.๕๖ - ๒.๕๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
คาเนลล์ระหว่าง ๒.๕๖ - ๓.๕๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
คาเนลล์ระหว่าง ๓.๕๖ - ๔.๐๐	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด

การวางแผนงาน

การวางแผนงานของนายอำเภอ ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนายอำเภอในคานการวางแผนงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวด		\bar{X}	S.D.
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑	นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเด็กในท้องถิ่นเพื่อการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นใหม่เพียงใด	๒.๖๑	๐.๘๐	๑.๙๙	๐.๙๘	๑.๙๔	๑.๑๑	๒.๑๖	๑.๐๒

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๒	นายอำเภอได้จัดทำนโยบายในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นเพียงใด	๒.๗๐	๐.๗๒	๒.๐๐	๐.๙๔	๒.๓๓	๑.๐๕	๒.๓๓	๐.๙๖
๓	นายอำเภอได้จัดทำแผนดำเนินงานในด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดเพียงใด	๒.๙๕	๐.๖๕	๒.๒๙	๐.๘๒	๒.๔๙	๑.๐๕	๒.๕๖	๐.๙๖
๔	นายอำเภอได้จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดอัตรากำลังครูของแต่ละโรงเรียนใน ความรับผิดชอบเพียงใด	๓.๐๕	๐.๗๒	๒.๒๔	๐.๙๖	๒.๖๒	๐.๙๕	๒.๖๒	๐.๙๒
๕	นายอำเภอมีแผนงานที่จะสนับสนุนการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนเพียงใด	๒.๘๓	๐.๖๙	๒.๐๘	๐.๙๑	๒.๕๖	๐.๘๖	๒.๕๔	๐.๘๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๖	นายอำเภอได้จัดให้ทำแผนงานในการก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารเรียนให้เพียงพอกับปริมาณนักเรียนเพิ่มขึ้นเพียงใด	๓.๑๒	๐.๙๓	๒.๖๐	๐.๘๓	๒.๘๑	๐.๘๙	๒.๘๓	๐.๘๕
๗	นายอำเภอได้จัดให้มีโครงการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้เพียงใด	๒.๙๔	๐.๖๔	๒.๒๘	๐.๘๐	๒.๔๙	๐.๘๔	๒.๕๕	๐.๘๒
๘	นายอำเภอได้จัดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้เพียงใด	๒.๖๘	๐.๙๖	๑.๙๗	๑.๐๐	๒.๒๘	๐.๙๔	๒.๒๓	๐.๙๘
	รวม	๒.๘๖	๐.๙๕	๒.๑๖	๐.๙๓	๒.๕๓	๑.๐๐	๒.๔๙	๐.๙๔

จากตารางที่ ๔ การบริหารการศึกษาประชาบาลของนายอำเภอในภาคใต้ ที่เกี่ยวกับการวางแผนงาน ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และ หัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีค่าถามตั้งแต่ข้อ ๑ - ๘ รวม ๘ ข้อ ดังได้วิเคราะห์ขอมูลต่อไปนี้

ข้อ ๑. การจัดทำมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเด็กในท้องถิ่น เพื่อการจัดตั้งโรงเรียนชั้นใหม่ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๑๖ แสดงว่านายอำเภอปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องนี้น้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๘$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๑.๘๔$) แต่ขัดกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอที่เห็นว่าการปฏิบัติงานในเรื่องนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๖๑$)

ข้อ ๒. การจัดทำนโยบายในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๓๓ แสดงว่านายอำเภอปฏิบัติงานในด้านนี้น้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๖๐$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๓๓$) แต่ขัดกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอที่เห็นว่าการปฏิบัติงานในเรื่องนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๗๖$)

ข้อ ๓. การจัดทำแผนดำเนินงานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๖ แสดงว่านายอำเภอได้ปฏิบัติงานด้านนี้มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๘๕$) แต่ขัดกับความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๒๙$) และหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๘$) ซึ่งเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านนี้น้อย

ข้อ ๔. การจัดทำแผนงานเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างครูของแต่ละโรงเรียน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๒ แสดงว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๐๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๒$) แต่ขัดกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอที่เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านนี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๒๔$)

ข้อ ๕. การปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๔๔ แสดงว่านายอำเภอมีแผนงานในเรื่องนี้น้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๖๘$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๖$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของนายอำเภอที่หาได้ปฏิบัติงานด้านนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๘๓$)

ข้อ ๖. การจัดทำแผนงานเพื่อก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารเรียนให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวมได้ค่าเฉลี่ย ๒.๕๓ แสดงว่านายอำเภอปฏิบัติงานด้านนี้มาก ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ตรงกันระหว่างกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๑๒$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๖๐$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๑$)

ข้อ ๗. การจัดให้มีโครงการเพื่อปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวมได้ค่าเฉลี่ย ๒.๕๕ แสดงว่านายอำเภอมีการปฏิบัติงานด้านนี้พอ ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๒๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๕$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ที่เห็นว่าจัดให้มีแผนงานในการจัดทำเรื่องนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๙๔$)

ข้อ ๘. การจัดให้มีกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวมได้ค่าเฉลี่ย ๒.๒๓ แสดงว่านายอำเภอจัดให้มีกรรมาธิการด้านนี้พอ ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๗๗$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๒๕$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของนายอำเภอที่เห็นว่าได้ดำเนินงานด้านนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๖๔$)

กล่าวโดยสรุป นายอำเภอมีการวางแผนงานในด้านการจัดการศึกษาประชาคมน้อย ($\bar{X} = ๒.๔๗$) ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๑๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๓$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอที่เห็นว่ามีความหมายในค่านี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๔๖$)

การวินิจฉัยสั่งการ

การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดตามตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๙	ในการตัดสินใจสั่งการ ด้านการศึกษานายอำเภอ ได้ยึดถือกฎหมายและ ระเบียบข้อบังคับเพียงใด	๓.๓๓	๐.๖๑	๒.๙๒	๐.๖๘	๓.๑๓	๐.๖๐	๓.๑๓	๐.๖๕
๑๐	ในการวินิจฉัยสั่งการด้าน การศึกษานายอำเภอได้ รวบรวมความคิดเห็นจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกี่ยวข้อง ประกอบการพิจารณา เพียงใด	๓.๔๕	๐.๖๐	๒.๖๒	๐.๘๒	๒.๙๒	๐.๙๐	๒.๙๘	๐.๘๖
๑๑	เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการแล้ว นายอำเภอใคร่รับความ ร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพียงใด	๓.๒๕	๐.๔๘	๒.๙๓	๐.๕๘	๓.๐๑	๐.๕๒	๓.๐๐	๐.๕๓
๑๒	เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอรับผิดชอบต่อผล งานที่เกิดขึ้นเพียงใด	๓.๖๑	๐.๖๘	๒.๙๒	๐.๘๐	๒.๙๕	๐.๖๘	๓.๐๑	๐.๗๓

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑๓	เมื่อใดที่วินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอมักได้รับคำทักท้วงจากผู้บังคับบัญชาเพียงใด	๒.๖๑	๐.๗๔	๒.๓๕	๐.๗๔	๒.๕๑	๐.๗๓	๒.๔๘	๐.๗๔
๑๔	ในการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา นายอำเภอใดมอบอำนาจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพียงใด	๒.๘๖	๐.๖๐	๒.๕๖	๐.๘๓	๒.๗๓	๐.๘๓	๒.๗๒	๐.๘๒
๑๕	นายอำเภอมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษา ประชาบาลเพียงใด	๒.๘๑	๐.๗๖	๒.๗๗	๐.๘๕	๒.๘๒	๐.๗๒	๒.๘๑	๐.๗๘
	รวม	๓.๑๓	๐.๗๒	๒.๖๘	๐.๗๘	๒.๘๘	๐.๗๕	๒.๘๘	๐.๗๘

จากตารางที่ ๕ การบริหารการศึกษาประชาบาลของนายอำเภอในภาคใต้ เกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ ตามความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีคำถามตั้งแต่ข้อ ๘ - ๑๕ รวม ๗ ข้อ ดังได้วิเคราะห์ ขอมูลต่อไปนี้

ข้อ ๘. การบีบคั้นกฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการวินิจฉัยสั่งการ การศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๓.๑๓ แสดงว่า นายอำเภอบีบคั้นกฎหมายและระเบียบข้อบังคับในค่านี้นี้มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๓๗$) กลุ่มศึกษาวิชาการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๘๒$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๑๓$)

ข้อ ๑๐ การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ไต่เบ้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๘๘ แสดงว่า ในการวินิจฉัยสั่งการ นายอำเภอใช้ความคิดเห็นของผู้ไต่เบ้บังคับบัญชาเป็นแนวปฏิบัติมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๔๕$) กลุ่มศึกษาวิชาการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๖๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๘๒$)

ข้อ ๑๑. ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๐ แสดงว่า เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๒๕$) กลุ่มศึกษาวิชาการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๗๗$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๐๑$)

ข้อ ๑๒. การรับผิดชอบของนายอำเภอต่อผลที่เกิดขึ้นจากการวินิจฉัยสั่งการ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๑ แสดงว่า เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอรับผิดชอบมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๔๑$) กลุ่มศึกษาวิชาการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๗๒$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๘๕$)

ข้อ ๑๓. การหักทวงจากผู้บังคับบัญชาอันเนื่องมาจากการวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๘๘ แสดงว่า การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอ ได้รับการหักทวงจากผู้ไต่เบ้บังคับบัญชาน้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาวิชาการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๓๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๑$) แต่เรื่องนี้กลุ่มนายอำเภอมีความเห็นว่าได้รับการหักทวงน้อยที่สุด ($\bar{X} = ๒.๖๑$)

ข้อ ๑๔ การมอบอำนาจด้านการวินิจฉัยสั่งการให้ผู้มีส่วนรวมเกี่ยวข้อง
 ในด้านการบริหารการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย
 ๒.๗๒ แสดงว่าในการวินิจฉัยสั่งการด้านการศึกษา นายอำเภอได้มอบอำนาจให้กับ
 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม คือกลุ่มนายอำเภอ
 ($\bar{X}= ๒.๕๐$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๕๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา
 ($\bar{X}= ๒.๗๓$)

ข้อ ๑๕. บทบาทในการตัดสินใจของนายอำเภอ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา
 ประชาบาล จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๒.๘๗ แสดงว่า
 ในการบริหารการศึกษาประชาบาล บทบาทในการตัดสินใจของนายอำเภอมีมาก ซึ่งตรง
 กับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๕๑$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๗๗$)
 และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X}= ๒.๕๒$)

กล่าวโดยสรุปในการบริหารการศึกษาประชาบาล จากความคิดเห็นของ
 ประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม นายอำเภอมีบทบาทในด้านการวินิจฉัยสั่งการมาก ($\bar{X}= ๒.๘๘$)

การบริหารงานบุคคล

งานบริหารบุคคลของนายอำเภอ ตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบ
 แบบสอบถาม ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๑๐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๐

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารงานบุคคล

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑๖	นายอำเภอได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาขออัตรากำลังเพื่อบรรจุครูประชาบาลเพียงใด	๓.๐๑	๐.๖๘	๒.๕๕	๐.๗๕	๒.๖๖	๑.๐๒	๒.๗๓	๐.๘๗
๑๗	นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจปริมาณและความสามารถในการปฏิบัติงานของครูประชาบาลเพียงใด	๒.๖๓	๐.๗๕	๑.๘๗	๐.๙๕	๒.๓๔	๐.๙๑	๒.๒๗	๐.๙๓
๑๘	นายอำเภอได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและวิธีปฏิบัติงานของครูเพียงใด	๒.๙๘	๐.๖๖	๒.๒๙	๐.๘๒	๒.๖๖	๐.๘๘	๒.๖๓	๐.๘๔
๑๙	นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประชาบาลได้เพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพโดยวิธีการต่าง ๆ เพียงใด	๓.๐๙	๐.๖๓	๒.๐๐	๐.๙๒	๒.๕๐	๑.๐๐	๒.๕๑	๐.๙๗

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

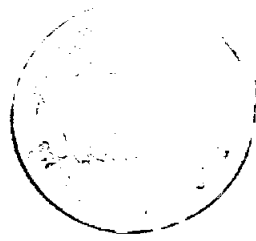
ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารงานบุคคล

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิเทศก์		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๒๐	นายอำเภอได้สนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้แก่ครูประชากรเพียงใด	๓.๑๒	๐.๖๔	๒.๑๑	๐.๘๖	๒.๕๕	๐.๘๑	๒.๕๓	๐.๘๘
๒๑	ในการพิจารณาให้ครูประชากรใดเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น นายอำเภอยึดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด	๓.๓๔	๐.๗๕	๒.๕๖	๐.๗๗	๒.๘๔	๐.๖๘	๒.๙๐	๐.๘๐
๒๒	ในการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีของครูประชากร นายอำเภอยึดหลักเดียวการใช้ความสัมพันธ์กับส่วนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด	๓.๖๓	๐.๖๗	๒.๕๖	๐.๘๗	๒.๙๓	๐.๘๘	๓.๐๓	๐.๙๒
๒๓	ในการปรับเปลี่ยนครูประชากรภายในอำเภอ นายอำเภอยึดหลักเดียวการใช้ความสัมพันธ์กับส่วนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด	๓.๖๒	๐.๗๒	๒.๕๓	๐.๙๔	๓.๐๔	๐.๘๓	๓.๐๑	๐.๙๖

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารงานบุคคล

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๒๔	ในการโอนย้ายครูประชาบาล นายอำเภอมีส่วนร่วมในการ พิจารณาเพียงใด	๒.๕๓	๑.๐๕	๒.๔๑	๐.๘๓	๒.๕๓	๐.๕๒	๒.๕๐	๐.๕๓
๒๕	นายอำเภอได้จัดให้มีการ กวัดชั้นให้ครูประชาบาล ปฏิบัติตามระเบียบวินัยโดย เคร่งครัดเพียงใด	๓.๐๐	๐.๘๐	๒.๕๕	๑.๐๐	๒.๘๓	๐.๓๓	๒.๕๓	๐.๘๕
๒๖	ในการบริหารงานบุคคลฝ่าย การศึกษา นายอำเภอได้ให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการพิจารณา เพียงใด	๓.๓๐	๐.๕๓	๒.๕๕	๐.๘๕	๒.๕๖	๐.๓๐	๒.๕๒	๐.๓๘
๒๗	นายอำเภอได้เปิดโอกาส ให้ครูประชาบาลได้ร้อง เรียนเกี่ยวกับความไม่ เป็นธรรมเพียงใด	๓.๕๓	๐.๖๘	๒.๑๓	๑.๐๘	๒.๓๓	๐.๕๓	๒.๓๕	๑.๐๖
	รวม	๓.๑๘	๐.๓๓	๒.๓๓	๐.๕๒	๒.๓๖	๐.๕๒	๒.๓๕	๐.๕๕

จากตารางที่ ๑๐ การบริหารงานบุคคลของนายอำเภอตามความคิดเห็น
ของกลุ่มประชากร คือกลุ่มนายอำเภอ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และกลุ่มหัวหน้าหมวด
การศึกษา ซึ่งมีค่าตามตั้งแต่ละข้อ ๑๖ - ๒๗ รวม ๑๒ ข้อ ดังจะได้วิเคราะห์ข้อมูลดัง
ต่อไปนี้

ข้อ ๑๖. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาขออัตรากำลังครูของนายอำเภอ จาก
ความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๗๓ แสดงว่านายอำเภอมีส่วนร่วม
ในการงานด้านนี้มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๐๑$) และกลุ่ม
หัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๖$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ
ซึ่งเห็นว่น้อย ($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ข้อ ๑๗. การจัดให้มีการสำรวจความปริมาณและความสามารถในการปฏิบัติ
งานของครูประจำบาล จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๒๗
แสดงว่านายอำเภอจัดให้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งตรงกับความคิดเห็น
ของกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๓๔$) และกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๗$)
แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ซึ่งเห็นว่าปฏิบัติงานด้านนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๖๓$)

ข้อ ๑๘. การจัดให้มีการประชุมชี้แจงนโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน จากความ
คิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๓ แสดงว่านายอำเภอดำเนินการ
เกี่ยวกับเรื่องนี้มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๕๘$) และ
กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๖$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษา -
ธิการอำเภอ ซึ่งเห็นว่าปฏิบัติน้อย ($\bar{X} = ๒.๒๘$)

ข้อ ๑๙. การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประจำบาลได้เพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ
จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑ แสดงว่านายอำเภอให้
การสนับสนุนน้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๐๐$)
และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๐$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนาย
อำเภอที่เห็นว่าให้การสนับสนุนมาก ($\bar{X} = ๓.๐๘$)

ข้อ ๒๐. การสนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้แก่ครูประชาบาล จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๗ แสดงว่านายอำเภอให้การสนับสนุนมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๑๒$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ ($\bar{X} = ๒.๑๑$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๕$) ซึ่งมีความเห็นตรงกันว่า นายอำเภอให้การสนับสนุนน้อย

ข้อ ๒๑. การยึดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งครูประชาบาลให้สูงขึ้น จากความคิดเห็นของประชากรส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐ แสดงว่านายอำเภอมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องในการพิจารณา และความคิดเห็นนั้นตรงกับความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม

ข้อ ๒๒. การหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ส่วนตัวในการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีของครูประชาบาล จากความคิดเห็นของประชากรส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๓ แสดงว่านายอำเภอหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ส่วนตัวมาก และตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม

ข้อ ๒๓. การหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ส่วนตัวในการพิจารณาปรับเปลี่ยนครูภายในอำเภอ จากความคิดเห็นของประชากรส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๑ แสดงว่านายอำเภอหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ส่วนตัวมาก และตรงกับความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม

ข้อ ๒๔. การมีส่วนร่วมของนายอำเภอ ในการพิจารณาโอนย้ายครูประชาบาล จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐ แสดงว่านายอำเภอได้มีส่วนร่วมมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม

ข้อ ๒๕. การกวักขันให้ครูประชาบาลปฏิบัติตามระเบียบวินัย จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๗๗ แสดงว่านายอำเภอเอาใจใส่ให้ครูปฏิบัติตามระเบียบวินัยมาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๐๐$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๘๗$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งเห็นว่าการกวักขันในเรื่องนี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๔๕$)

ขอ ๒๖. การใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องของเขามามีส่วนร่วมในการพิจารณาการบริหารงานบุคคลฝ่ายการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๒ แสดงว่า นายอำเภอเปิดโอกาสใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องของเขารวมพิจารณาอยู่มาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกณมนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๓๐$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๖$) แต่ขัดกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเห็นว่านายอำเภอเปิดโอกาสใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องของเขารวมกิจกรรมน้อย ($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ขอ ๒๗. การเปิดโอกาสให้ครูประชาบาลร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรม จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๗๕ แสดงว่านายอำเภอเปิดโอกาสให้ร้องเรียนความเป็นธรรมมาก ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกณมนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๔๓$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๗๗$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเห็นว่านายอำเภอเปิดโอกาสให้มีการร้องเรียนขอความเป็นธรรมน้อย ($\bar{X} = ๒.๑๗$)

สรุปการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม เห็นว่านายอำเภอมีบทบาทมาก ($\bar{X} = ๒.๗๕$) แต่ถกแยกพิจารณารายกลุ่ม มีกลุ่มของศึกษาธิการอำเภอเห็นว่านายอำเภอให้ความสำคัญและให้ความสนใจน้อย

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการของนายอำเภอ ตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารงานด้านวิชาการ

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิเทศก์		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๒๘	นายอำเภอได้แนะนำให้โรงเรียนประชาบาลกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ชัดเจนเพียงใด	๒.๓๘	๐.๘๐	๑.๘๘	๐.๙๓	๒.๓๖	๐.๙๓	๒.๓๓	๐.๙๖
๒๙	นายอำเภอสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือครูและเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับใช้ในโรงเรียนที่รับผิดชอบเพียงใด	๒.๔๕	๐.๘๕	๑.๕๕	๑.๕๕	๑.๙๖	๐.๙๖	๑.๙๗	๑.๐๖
๓๐	นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เองเพียงใด	๒.๓๗	๐.๘๖	๑.๙๒	๑.๐๖	๒.๒๖	๑.๐๑	๒.๓๐	๑.๐๓
๓๑	นายอำเภอได้จัดให้มีการนำผลการสอนไปแลกเปลี่ยนวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของอำเภอเพียงใด	๒.๕๐	๐.๙๘	๑.๔๖	๑.๑๕	๒.๐๗	๐.๙๙	๑.๙๙	๑.๐๗

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารงานด้านวิชาการ

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๓๒	นายอำเภอใกล้ชิดสนับสนุนให้ การอบรมครูประจำการเพื่อ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ด้านการสอนเพียงใด	๒.๘๘	๐.๓๖	๑.๘๗	๑.๐๕	๒.๘๐	๐.๘๕	๒.๓๖	๐.๙๘
๓๓	ในด้านการบริหารงานด้าน วิชาการ นายอำเภอได้จัด ให้การประสานงานระหว่าง กลุ่มโรงเรียนเพียงใด	๓.๐๑	๐.๖๘	๑.๙๖	๑.๐๓	๒.๘๐	๐.๙๗	๒.๘๘	๑.๐๐
๓๔	ในการบริหารงานด้าน วิชาการนายอำเภอได้จัด ให้มีการประสานงาน ระหว่างหมวดการศึกษา กับ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เพียงใด	๓.๑๒	๐.๓๑	๒.๑๒	๑.๒๑	๒.๖๗	๐.๙๘	๒.๖๒	๑.๐๗
	รวม	๒.๙๙	๐.๙๙	๑.๘๘	๑.๑๐	๒.๓๑	๐.๙๗	๒.๒๘	๑.๓๒

จากตารางที่ ๑๑ การบริหารงานด้านวิชาการของนายอำเภอตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรคือ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีค่าตามตั้งแตขอ ๒๘ - ๓๘ รวม ๙ ขอ ดังจะได้วิเคราะห์ขอมูลต่อไปนี้

ขอ ๒๘. การแนะนำให้โรงเรียนประชาบาลกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๒.๓๓ แสดงความหมายของนายอำเภอในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมีน้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๘$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๓๖$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ที่เห็นว่ามีความหมายในค่านี้นี้มาก ($\bar{X} = ๒.๗๘$)

ขอ ๒๙. การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือครู และเอกสารประกอบการเรียนการสอน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๑.๘๗ แสดงว่านายอำเภอให้การสนับสนุนน้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๘๕$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๕๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๑.๘๖$)

ขอ ๓๐. การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๒.๓๐ แสดงว่านายอำเภอให้การสนับสนุนงานด้านนี้น้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๒๖$) แต่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ซึ่งเห็นว่าให้การส่งเสริมงานด้านนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๗๗$)

ขอ ๓๑. การจัดทำให้มีการนำผลการสอบปลายปีมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๑.๘๘ แสดงว่านายอำเภอจัดทำให้มีการปฏิบัติงานด้านนี้น้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๕๐$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๐๗$)

ข้อ ๓๒. การสนับสนุนให้มีการอบรมครูประจำการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการสอน จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๓๖ แสดงว่านายอำเภอให้การสนับสนุนน้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการ ($\bar{X} = ๑.๘๗$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๐$) แต่กลุ่มนายอำเภอเห็นว่าให้การสนับสนุนเรื่องนี้มาก ($\bar{X} = ๒.๘๔$)

ข้อ ๓๓. การจัดให้มีการประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียน จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๔๔ แสดงว่าการจัดให้มีการประสานงานค่าน้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๘๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๑$) แต่กลุ่มนายอำเภอมีความเห็นว่าการดำเนินการเรื่องนี้มาก ($\bar{X} = ๓.๐๑$)

ข้อ ๓๔. การจัดให้มีการประสานงานระหว่างหมวดศึกษากับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๒ แสดงว่านายอำเภอดำเนินการเรื่องนี้มาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๑๒$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๗$) แต่ศึกษาธิการอำเภอเห็นว่านายอำเภอดำเนินการในเรื่องนี้น้อย ($\bar{X} = ๑.๒๑$)

โดยสรุป บทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหารวิชาการของโรงเรียนประชาบาลมีน้อย ค่าเฉลี่ย ๒.๒๔ ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา แต่นายอำเภอกลับมองเห็นว่าตนมีบทบาทในด้านนี้มาก

การบริหารการเงิน

การบริหารการเงินของนายอำเภอตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดตามตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการเงิน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิเทศก์		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๓๕	นายอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เข้ามารวมพิจารณาจัดตั้งงบประมาณการศึกษาระดับอำเภอเพียงใด	๒.๕๓	๑.๐๖	๑.๗๖	๑.๑๓	๒.๕๗	๐.๕๒	๒.๕๐	๑.๑๔
๓๖	นายอำเภอสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการหารายได้เพื่อช่วยเหลือการศึกษาประชาชนนอกเหนือจากงบประมาณเพียงใด	๒.๕๔	๐.๖๔	๒.๐๘	๑.๐๙	๒.๖๕	๐.๘๗	๒.๕๕	๐.๙๖
๓๗	นายอำเภอได้พิจารณาจัดสรรเงินสวัสดิการแก่โรงเรียนอย่างรอบคอบและมีหลักเกณฑ์เพียงใด	๓.๒๓	๐.๖๖	๒.๕๘	๑.๐๒	๒.๘๙	๐.๗๘	๒.๗๘	๐.๙๒
๓๘	การเสนอแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง และตรวจรับสิ่งของ นายอำเภอได้พิจารณาด้วยบุคคลเพียงใด	๓.๑๙	๐.๗๖	๒.๕๘	๐.๘๖	๓.๐๘	๐.๖๐	๒.๙๔	๐.๗๔

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการเงิน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๓๘	นายอำเภอจัดให้มีการทำหลักฐานการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัดเพียงใด	๓.๓๐	๐.๕๓	๒.๕๕	๐.๘๘	๓.๐๓	๐.๘๐	๒.๙๕	๐.๘๓
๔๐	นายอำเภอได้มีการปรับปรุงการเบิกจ่ายเงินให้มีความคล่องตัวเพียงใด	๓.๑๖	๐.๖๓	๒.๓๒	๐.๘๓	๒.๙๘	๐.๘๐	๒.๘๑	๐.๘๕
๔๑	การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์ และงานการก่อสร้าง นายอำเภอปฏิบัติตามระเบียบรักษุมเพียงใด	๓.๔๑	๐.๓๐	๒.๙๕	๐.๖๕	๓.๔๕	๐.๕๒	๓.๒๖	๐.๖๖
๔๒	นายอำเภอได้จัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานการเงินและพัสดุครุภัณฑ์เป็นการภายในเพียงใด	๒.๓๓	๐.๘๘	๑.๙๓	๐.๙๘	๒.๖๒	๐.๘๓	๒.๔๔	๐.๙๘
	รวม	๓.๑๒	๐.๓๙	๒.๓๑	๑.๐๑	๒.๙๑	๐.๘๔	๒.๓๓	๐.๙๕

จากตารางที่ ๑๒ การบริหารการเงินของนายอำเภอตามความคิดเห็นของ
 กลุ่มนายอำเภอ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีค่าตามตั้งแต่
 ข้อ ๓๕ - ๔๒ รวม ๘ ข้อ ดังจะได้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

ข้อ ๓๕. การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เข้าร่วมพิจารณาการจัดตั้ง
 งบประมาณการศึกษาระดับอำเภอ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย
 ๒.๘๖ แสดงว่านายอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้บริหารเขารวมน้อย ตรงกับความคิดเห็นของ
 กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X}= ๑.๗๖$) แต่กลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๘๓$) และกลุ่มหัวหน้า
 หมวดการศึกษา ($\bar{X}= ๒.๕๗$) เห็นว่านายอำเภอเปิดโอกาสให้มีการเขารวมพิจารณาการ
 จัดตั้งงบประมาณมาก

ข้อ ๓๖. การสนับสนุนให้มีการหารายได้เพื่อช่วยเหลือการจัดการศึกษา
 ประชาบาล นอกเหนือจากงบประมาณ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวมได้
 ค่าเฉลี่ย ๒.๕๔ แสดงว่ามีน้อยตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๕๔$)
 แต่กลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๕๔$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X}= ๒.๖๕$) เห็นว่า
 นายอำเภอสนับสนุนเรื่องนี้มาก

ข้อ ๓๗. การพิจารณาจัดสรรเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้แก่โรงเรียน จากความ
 คิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๒.๗๘ แสดงว่านายอำเภอจัดสรรเงิน
 วัสดุ และครุภัณฑ์ อย่างรอบคอบ และมีหลักเกณฑ์ ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ
 ($\bar{X}= ๓.๒๓$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X}= ๒.๘๕$) แต่กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ
 มีความเห็นว่าได้มีการดำเนินการเรื่องนี้น้อย ($\bar{X}= ๒.๒๘$)

ข้อ ๓๘. การเสนอแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง และตรวจรับสิ่งของ
 จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ไคคาเฉลี่ย ๒.๕๔ แสดงว่านายอำเภอได้
 พิจารณาเลือกตัวบุคคลอยู่มาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X}= ๓.๑๕$)
 กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X}= ๒.๕๘$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X}= ๓.๐๘$)

ข้อ ๓๘. การจัดทำหลักฐานการเงินและพัสดุ จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม โศคาเฉลี่ย ๒.๕๕ แสดงว่านายอำเภอจัดทำเรื่องนี้เคร่งครัดมาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๓๐$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๐๓$) แต่กลุ่มศึกษาธิการเห็นว่านายอำเภอเอาใจใส่เรื่องนี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ข้อ ๔๐. การปรับปรุงการเบิกจ่ายเงินให้มีความคล่องตัว จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม โศคาเฉลี่ย ๒.๔๑ แสดงว่านายอำเภอดำเนินการในเรื่องนี้มาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๑๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๔$) แต่กลุ่มศึกษาธิการอำเภอเห็นว่านายอำเภอเอาใจใส่เรื่องนี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๓๒$)

ข้อ ๔๑. การตรวจรับพัสดุ ครุภัณฑ์ และงานก่อสร้าง จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม โศคาเฉลี่ย ๓.๒๖ แสดงว่านายอำเภอปฏิบัติงานรัดกุมมาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๔๑$) กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๕๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๔๕$)

ข้อ ๔๒. การจัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นการภายใน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม โศคาเฉลี่ย ๒.๕๔ แสดงว่านายอำเภอสนใจเรื่องนี้ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอ ($\bar{X} = ๑.๕๗$) แต่กลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๗๗$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๒$) เห็นว่านายอำเภอสนใจเรื่องนี้มาก

กล่าวโดยสรุปการบริหารการเงิน นายอำเภอมีบทบาทมากตรงตามความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา แต่กลุ่มศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นขัดแย้งว่านายอำเภอมีบทบาทน้อย

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิเทศก์		หัวหน้าหมวด			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๔๓	ในการติดตามและประเมินผลงาน นายอำเภอได้จัดทำแผนการประเมินผลไว้มากน้อยเพียงใด	๒.๔๖	๐.๓๘	๑.๓๒	๑.๐๓	๒.๑๕	๐.๘๓	๒.๐๘	๐.๙๔
๔๔	นายอำเภอได้ออกตรวจเยี่ยมเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลเพียงใด	๓.๐๘	๐.๓๕	๒.๑๑	๐.๘๙	๒.๖๑	๐.๘๒	๒.๕๘	๐.๙๑
๔๕	นายอำเภอได้จัดให้มีคณะกรรมการร่วมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพียงใด	๒.๘๔	๐.๘๙	๑.๙๒	๑.๑๐	๒.๕๕	๐.๙๒	๒.๔๒	๑.๐๕

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๔๖	นายอำเภอได้อาศัยคณะกรรมการการศึกษาเป็นเครื่องมือในการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาลเพียงใด	๒.๗๕	๐.๘๕	๑.๗๑	๐.๙๓	๒.๓๐	๐.๘๙	๒.๒๓	๐.๙๘
๔๗	นายอำเภอได้นำผลการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการตรวจเยี่ยมของพนักงานเจ้าหน้าที่มาประกอบการพิจารณาให้เห็นใจความชอบของครูเพียงใด	๒.๘๖	๐.๘๗	๑.๙๒	๑.๑๐	๒.๕๙	๐.๙๘	๒.๕๔	๑.๐๖
๔๘	ในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล ได้จัดให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้เพียงใด	๒.๕๑	๐.๙๐	๑.๘๕	๑.๐๐	๒.๒๔	๐.๘๖	๒.๑๙	๐.๙๕

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ	ข้อความ	กลุ่มประชากร						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษาธิการฯ		หัวหน้าหมวดฯ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๔๕	มีการวิเคราะห์วิจัย รายงานผลการปฏิบัติ งานของโรงเรียนเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขเพียงใด	๒.๓๘	๐.๙๕	๑.๕๖	๑.๖๒	๒.๑๔	๐.๙๖	๒.๐๐	๑.๐๓
	รวม	๒.๖๙	๐.๘๔	๑.๘๒	๑.๐๓	๒.๓๙	๐.๙๓	๒.๒๘	๑.๐๒

จากตารางที่ ๑๓ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของนายอำเภอ
ตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากร ตั้งแต่ข้อ ๔๓-๔๕ รวม ๓ ข้อ จึงจะได้วิเคราะห์
ข้อมูลดังต่อไปนี้

ข้อ ๔๓. การจัดทำเกมผลการประเมินผล เพื่อใช้ในการติดตามและประเมิน
ผลงาน จากความคิดเห็นของประชากร โดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๐๘ แสดงว่าการ
ดำเนินงานด้านนี้มีน้อย ตรงตามความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ (\bar{X} = ๒.๔๐) กลุ่ม
ศึกษาธิการอำเภอ (\bar{X} = ๑.๗๒) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา (\bar{X} = ๒.๑๕)

ข้อ ๔๔. การออกตรวจเยี่ยมเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๕ แสดงว่านายอำเภอ โดยปฏิบัติงานค่านี้นั้นมาก ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๓.๑๔$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๑$) แต่กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอเห็นว่า มีการปฏิบัติงานค่านี้น้อย ($\bar{X} = ๒.๑๑$)

ข้อ ๔๕. การจัดให้มีคณะกรรมการร่วมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๒ แสดงว่าการปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในเกณฑ์น้อย ตรงตามความคิดเห็นของกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ ($\bar{X} = ๑.๕๒$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๕$) แต่กลุ่มนายอำเภอเห็นว่าโดยปฏิบัติงานนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = ๒.๕๕$)

ข้อ ๔๖. การใช้กรรมการเป็นเครื่องมือในการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาล จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๓ แสดงว่านายอำเภอดำเนินการในเรื่องนี้น้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ ($\bar{X} = ๑.๓๑$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๑๑$) แต่กลุ่มนายอำเภอเห็นว่าโดยปฏิบัติงานค่านี้นั้นมาก ($\bar{X} = ๒.๓๕$)

ข้อ ๔๗. การนำผลการตรวจเยี่ยมของพนักงานเจ้าหน้าที่มาประกอบการพิจารณาว่าเห็นถึงความชอบของครู จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๔๔ แสดงว่านายอำเภอได้นำเรื่องนี้มาประกอบการพิจารณาน้อย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ ($\bar{X} = ๑.๕๖$) แต่กลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๔๖$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๕๕$) เห็นว่าได้นำมาประกอบการพิจารณา

ข้อ ๔๘. การจัดให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนงานหรือโครงการ จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม ได้คะแนนเฉลี่ย ๒.๑๕ แสดงว่าดำเนินการในเรื่องนี้น้อย ซึ่งตรงกับความเห็นของกลุ่มนายอำเภอ ($\bar{X} = ๒.๕๑$) กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ ($\bar{X} = ๑.๕๕$) และกลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๔$)

ข้อ ๔๔. การวิเคราะห์วิจัยรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไข จากความคิดเห็นของประชากรโดยส่วนรวม โศกนาฏศิลป์ ๒.๑๑ แสดงว่าปฏิบัติกรรในเรื่อ้นนอย ตรงกับความคิดเห็นของกัณณนายอำเภอ (\bar{X} = ๒.๓๘) และกัณณหัวหน้ามหคการศึกษอ (\bar{X} = ๒.๑๔) สำหรับกัณณกัณณศึกษอการอำเภอเห็นวำปฏิบัติกรรในเรื่อ้นนอยที่สุด (\bar{X} = ๑.๕๐)

กล่าวโดยสรุปลบหพาทของนายอำเภอในคานการคิคตามและประเมิณผลกรรปฏิบัติกรรคานนินอย (\bar{X} = ๒.๒๘)

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการศึกษาประชาชนบาล

ความคิคเห็นเกือวกับปัญหาและอุปสรรคที่ไครับจากคณคอบแบบสอบลามรวมทังสิ้น ๒๓๒ ฉบับ แยกเป็น ๓ กัณณ คือกัณณนายอำเภอ ๗๒ ฉบับ กัณณกัณณศึกษอการอำเภอ ๔๑ ฉบับ และกัณณหัวหน้ามหคการศึกษอ ๘๓ ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยไคสรุปลบความคิคเห็นของกัณณประชากรทังคอไปนั้

กัณณนายอำเภอ

แบบสอบลามนายอำเภอจำนวน ๗๒ ฉบับ มีนายอำเภอแสดงควมคิคเห็น ๓๕ ฉบับ คิคเป็นร้อยละ ๔๘.๖๑ ซึ่งพอสรุปลบไคในคแต่ละประเกทคังนั้

ปัญหาและอุปสรรคเกือวกับการวางแผนงาน

๑. ปัญหาเกือวกับระบบราชการ การบริหาร และระเบียบราชการระบบราชการขององคการบริหารส่วนจังหวคในส่วนที่เกือวกับกรรศึกษอ ปัจจุบันมีหนวยงานรบันิคคอบมาก เช่นกรรทรววมหาคไทย กรรทรวงศึกษอการ และองคการบริหารส่วนจังหวค มีผลใคการบริหรไม่เป็นเอกภพ แมแต่ระดับองคการบริหารส่วนจังหวคเองก็ยังไม่สามารถจค้แบ่งหนวยงานไคถูกคองตามหลักกรรจค้คองการ มีส่วนการศึกษาระดับจังหวคและอำเภอ ในจังหวคหนึ่จ ึ่ จึงมีหัวหน้าส่วนหลายกน

ซึ่งจะต้องมีอำนาจหน้าที่เท่า ๆ กัน ซัดกับหลักการบริหาร และไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา สำหรับระเบียบปฏิบัติราชการนั้น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยงานใหม่ ยังไม่คอยมีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เป็นของตนเองสำหรับยึดถือเป็นแนวปฏิบัติราชการ ต้องอาศัยกฎหมายและระเบียบการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

๒. การวางแผนการศึกษา เป็นการใช้เทคนิคทางวิทยาการ วางทฤษฎีการวิจัย ซึ่งเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการดำเนินการวางแผน การรวบรวมข้อมูล จะต้องใช้แรงงาน ความร่วมมือของบุคคลในหน่วยงาน ระเบียบวิธีการเก็บรักษาเอกสาร และการจัดทำสถิติขั้นวิเคราะห์ข้อมูล เป็นหน้าที่ของนักวิชาการหรือนักวางแผน ที่จะต้องประเมินและสรุปผลเพื่อดำเนินการวางแผน แต่งานบริหารการศึกษาระดับอำเภอขาดนักวิชาการ บุคลากรขาดแหล่งข้อมูล จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการวางแผนการศึกษา

๓. นอกจากอำเภอขาดเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีความสามารถในการวางแผนที่จะทำให้การวางแผนการศึกษาถูกต้องสมบูรณ์แล้ว อำเภอยังขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ จึงยากที่จะปฏิบัติการตามแผนได้

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ

๑. นโยบายการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นยังไม่เด็ดขาดสมบูรณ์ ส่วนกลางยังกุมอำนาจส่วนใหญ่ไว้ งานที่มีปฏิบัติส่วนมากทำตามคำสั่งของผู้นบังคับบัญชา นายอำเภอไม่คอยมีความอิสระในการวินิจฉัยสั่งการ แม้บางครั้งจะขัดกับหลักการและสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

๒. สภาพและการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ผู้นบังคับบัญชาจะสั่งการลงมาจากเบื้องบน เพื่อให้ผู้นบังคับบัญชาปฏิบัติตาม การศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก็เช่นเดียวกัน หัวหน้าส่วนจะสั่งการลงมายังหัวหน้าหมวดการศึกษา นายอำเภอไม่ค่อยมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องโดยตรง เป็นแต่ฝ่ายรับ การสั่งงานก็ต้องเป็นไปตามที่หมวดการศึกษาเสนอแนะ

๓. กฎหมายระเบียบ และหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา
วินิจฉัยสั่งการมีน้อย เนื่องจากขาดความสนใจ และขาดหลักในการเก็บรวบรวม
หลักฐานเอกสารบางอย่างต้องไขของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และเอกสาร
หลักฐานบางอย่างไม่มีการปรับปรุงแก้ไข การวินิจฉัยสั่งการเป็นไปตามข้อเสนอแนะ
ของผู้บังคับบัญชา ทำให้เกิดความลังเล และเกิดการฉกฉวยลาฉิ้น บ่อยครั้ง

๔. ในบางท้องที่มีเหตุการณ์เฉพาะของท้องถิ่น และเหตุการณ์ทาง
การเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง การวิเคราะห์เรื่องราว หรือสั่งการจะต้องไขความ
รอบคอบ ความสามารถเฉพาะตัวของผู้บริหาร และขอเท็จจริงจากท้องถิ่น โดย
เฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง และการก่อสร้าง

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

ปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานบุคคลพอจะประมวลได้ดังนี้

๑. การบรรจุแต่งตั้ง
 - ๑.๑ การบรรจุครูแต่ละปีลาช้า ไม่ทันกับโรงเรียนเปิด
ภาคต้น ทั้ง ๆ ที่การกำหนดโควตา และวุฒิเพื่อ
สอบบรรจุกระทำกันตั้งแต่ต้นปี แต่กว่าจะดำเนินการ
สอบบรรจุได้ ต้องประมาณ ๒ - ๓ เดือน ทำให้การ
ดำเนินงานของโรงเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
และเกิดความสูญเปล่าในค่านงบประมาณ
 - ๑.๒ การบรรจุแต่งตั้งในระบบพรรคพวกกันมาก ทำให้ได้
บุคคลไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง เกิดปัญหาการเรียนการสอน
การปกครองบังคับบัญชา และระเบียบวินัย
 - ๑.๓ ครูที่ได้รับการบรรจุส่วนมากเป็นครูที่มาจากต่างท้องที่
เมื่ออยู่เพียงชั่วคราว ก็อาจเหตุผลขอย้าย แต่การ
พิจารณาต้องทำตามระเบียบของทางราชการ ถ้า
ไม่ได้รับการพิจารณาจากกำลังใจในการทำงาน ถ้า
โอนย้ายไปตามคำขอ ก็เกิดปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน

- ๑.๔ การขอโอนย้ายประจำปีมีมาก การพิจารณาตัวบุคคล มีความยุ่งยาก ทำให้เป็นการยากที่จะได้บุคคลที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- ๑.๕ โรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นด้อย ห่างไกลจากความเจริญ ไม่ค่อยมีคนสมัครไปทำการสอน ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนครูในท้องถิ่นดังกล่าว
- ๑.๖ การปรับปรุงอัตราค่าจ้างภายในอำเภอไม่คล่องตัว ต้องเสนอขออนุมัติครุสภา ทำให้เกิดความล่าช้าเป็นผลเสียหายในด้านการเรียนการสอน

๒. สวัสดิการ

สวัสดิการที่ครูประจำตำบลได้รับ และเป็นปัญหา ได้แก่ ขาดบ้านพักครู ครูส่วนใหญ่เรียกร้องต้องการบ้านพักที่อำนวยความสะดวกสบายภายในบ้าน แต่มีหลายท้องถิ่นสร้างบ้านพักไว้แล้วแต่ไม่มีครูเขาไปอยู่อาศัย ครูส่วนมากชอบอาศัยในท้องถิ่นที่เจริญ ทำให้ทางเห็นจากชุมชนที่ตนเขาไปทำการสอน ปล่อยให้บ้านพักว่างเปล่า เป็นการสูญเสียงบประมาณ

๓. ผู้บริหาร โรงเรียนระดับครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ เจ้าหน้าที่วิชาการ ขาดความรู้ในด้านการบริหาร การศึกษา การนิเทศการศึกษา และไม่คิดที่จะปรับปรุงพัฒนาตนเอง ทำให้คุณภาพของการศึกษาในระดับเดียวกันแตกต่างกันตามระดับความสามารถของผู้บริหาร

๔. ครูส่วนมากขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีการปฏิบัติตามระเบียบ และกฎหมายมักจะเห็นว่าได้รับความไม่เป็นธรรม มีการร้องเรียน บัณฑิตสอนเทที่กล่าวโทษผู้บังคับบัญชา

๕. ครูประจำตำบลมีจำนวนมาก การประเมินผลปฏิบัติงานส่วนใหญ่พิจารณาจากรายงานของผู้บังคับบัญชา ทำให้การปฏิบัติบางอย่างไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่นการปรับปรุงสมรรถภาพด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนด้านความก้าวหน้า การให้บริการด้านสวัสดิการ และการพิจารณาความชอบประจำปี

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารค่านิชาการ

๑. การบริหารค่านิชาการแม้จะมีการแบ่งงานระหว่างสำนักงานศึกษาธิการอำเภอกับหมวดการศึกษา เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล แต่ในทางปฏิบัติมีลักษณะเป็นงานซ้อนงาน แต่ละฝ่ายไม่รุมทาบและหน้าที่ของตนอย่างแท้จริง ต่างฝ่ายก็ทำงานไปตามความคิดและความถนัดของตน ทำให้ปฏิบัติงานก้าวร้าวหน้าต่อกัน สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จะมองหมวดการศึกษาไปในลักษณะแย่งงานของตนไปทำ ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีระหว่างกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากยิ่งในการปรับปรุงงานค่านิชาการ ประกอบกับงบประมาณทางค่านินี้มีน้อยมาก งานค่านิชาการของกองการบริหารส่วนจังหวัดจึงไม่ก้าวหน้าทันกับความเติบโตของสังคม งานค่านิชาการหลายเรื่องระงักไปกับการขาดงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมสัมมนาทางวิชาการ การนิเทศการสอน หรือการติดตามผลการเรียนการสอน
๒. หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นหลักสูตรกลางที่ใช้กันทั่วประเทศ การเรียนการสอนตามหลักสูตรบางเรื่องขัดกับความเป็นจริงของสภาพสังคมในท้องถิ่น ทำให้เกิดปัญหาค่านิชาการ เรียน การปรับปรุงหลักสูตรระดับชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ก็ทำได้ยาก เพราะขอจำกัดของตัวหลักสูตร และท้องถิ่นเองก็ไม่มีงบประมาณ และนักวิชาการที่จะทำงานนี้ได้
๓. กองการบริหารส่วนจังหวัด ขาดคู่มือครูที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ประกอบการสอนให้มีประสิทธิภาพ คำว่าที่จะใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีน้อย ทำให้การสอนของครูไม่ทันกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และนักเรียนโดยทั่วไปขาดแบบเรียน เหล่านี้เป็นปัญหาหนึ่งในการปรับปรุงค่านิชาการ
๔. ปัญหาเกี่ยวกับครูสอน ครูประชาบาลส่วนมากอยู่ห่างไกลความเจริญทางวิชาการ งานการเรียนการสอนเป็นอาชีพรอง ไม่สนใจปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงการสอน ตลอดจนการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางความเจริญของการศึกษาประชาบาลอย่างหนึ่ง

๕. ครูที่มีความรู้เฉพาะวิชา ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้
เหมาะสมกับท้องถิ่นน้อย เช่นครูเกษตร ครูฝ่ายพยาบาล ครูโภชนาการ และครู
พลศึกษา เป็นต้น

๖. เครื่องมือศึกษาประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพ จึงไม่มีตัวเลขยืนยัน
ความเจริญก้าวหน้าของการศึกษาประชาบาล หรือความสูญเสียเปล่าของการศึกษา
มาให้ฝ่ายรับผิดชอบไปประเมินผลการปฏิบัติงานของตน

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารการเงิน

๑. ปัญหาด้านงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีงบประมาณ
เพื่อการศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการ ต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาล การ
ตั้งงบประมาณ ต้องรออนุมัติเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน กว่าจะ
ออกเป็นข้อบัญญัติของจังหวัดได้ ต้องใช้เวลานานพอสมควร ทำให้เวลาปฏิบัติตาม
ข้อบัญญัติของจังหวัดเกี่ยวกับงบประมาณมีระยะสั้น เป็นปัญหาในด้านการปฏิบัติงาน
และการกอหน้ผูกพัน และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละยอดไม่สอดคล้องกับการผัน
แปรของสินค้า โดยเฉพาะงบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นภาระของ
ครูและบุคลากรของนักเรียนที่จะต้องหาเงินมาใช้จ่ายสนับสนุนการศึกษา

๒. ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูช่วย
ราชการ ไม่มีความแน่นอนในการปฏิบัติงาน ต้องเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลตามความ
เหมาะสม และขาดความรู้ความเข้าใจด้านบริหารการเงินและการบัญชี และระเบียบ
การที่เกี่ยวกับการเงิน งานไม่มีประสิทธิภาพ และล่อแหลมต่อการผิดพลาด

๓. ปัญหาความประพฤติกของเจ้าหน้าที่การเงิน ซึ่งส่วนมากเข้าใจ
ว่าตำแหน่งหน้าที่ของตนเองสำคัญ จึงคิดหารายได้พิเศษ ไข่เหล่เหลี่ยมในการ
ปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความซักซ่า ประวิงเวลาและเอนพรรคเล่นพวก

๔. การดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้าง และการแต่งตั้งกรรมการเกี่ยวกับการก่อสร้าง จังหวัดดำเนินการแต่ฝ่ายเดียว อำเภอฟื้นฟูรับทราบ ทำให้เกิดปัญหาตามปฏิบัติ เพราะนายอำเภอเป็นเจ้าของทองที่และอยู่ใกล้ซีกที่สุด แต่ไม่มีอำนาจดำเนินการใด ๆ ใต้นอกเหนือจากปฏิบัติตามคำสั่งของจังหวัด

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

การบริหารการศึกษาประชาบาล ยังไม่มีระบบและไม่มีหลักการที่มีประสิทธิภาพ เพราะอำเภอขาดอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของหมวดการศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูช่วยราชการ ขาดนักวิชาการที่มีความรู้เกี่ยวกับสถิติและการประเมินผล จึงไม่มีแบบประเมินผลและเครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐาน และเจ้าหน้าที่บริหารไม่มีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษา จึงมีการปฏิบัติงานตามที่เคยปฏิบัติ ไม่มีการแก้ไขปรับปรุงและแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ในการบริหารการศึกษาประชาบาล คือมีแผนงานแต่ไม่มีการปฏิบัติตามแผน และไม่มีการติดตามผล งานการศึกษาประชาบาลจึงไม่ได้รับการปรับปรุงให้เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ

ความคิดเห็นของกลุ่มศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล จากแบบสอบถาม ๘๑ ฉบับ มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ๕๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๒ ซึ่งพอจะสรุปและประเภทได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวางแผนงาน

๑. นายอำเภอเป็นนักปกครองมิใช่นักการศึกษา ลักษณะการปฏิบัติงานจึงเน้นหนักในด้านการบริหารทุกข์ขมขื่นของราษฎร ไม่ได้สนับสนุนด้านการศึกษา

มากเท่าที่ควร การบริหารการศึกษาจึงทำแบบเดียวกับงานค้ำประกัน คือทำแบบ
แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่มีการวางแผน หรือบางทีมีแผนงานแต่การปฏิบัติกลับเป็นอีก
เรื่องหนึ่ง ไม่เป็นไปตามแผน แผนงานที่วางไว้ใช้ประโยชน์ในด้านการของงบประมาณ
และนำเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการพิจารณาขอความดีความชอบเท่านั้น

๒. การวางแผนงานโดยทั่วไปไม่เป็นไปตามหลักวิชา ไม่มีนักวิชาการ
ข้อมูลสนับสนุนไม่เพียงพอ แผนงานจึงไม่เป็นที่สนใจของผู้ปฏิบัติ นอกจากนั้นงานทาง
ค้ำประกันเป็นของใหม่สำหรับบุคคลทุกระดับในองค์การบริหารส่วนจังหวัด หลาย
คนเห็นแผนงานเป็นของไร้สาระ จึงยากที่จะสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานโดยมีแผน จน
ความคลลเหล่านี้จะรุนแรงถึงประโยชน์ของการวางแผนงาน

๓. งานการศึกษาประชาบาล มีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วย
สำหรับระดับอำเภอ เป็นงานรวมระหว่างสำนักงานศึกษาธิการและหมวดการศึกษา
โดยปกติการปฏิบัติงานสำนักงานศึกษาธิการขาดกำลังคนและกำลังเงิน การวางแผน
งานใด ๆ เกี่ยวกับการศึกษาจึงควรกระทำในรูปแบบของกรรมการ เพื่อความเป็น
เอกภาพ ประหยัด และได้ประโยชน์สูงสุด แต่ความเป็นจริงในปัจจุบันไม่มีการ
ประสานงานร่วมมือกันเลย ต่างฝ่ายต่างทำ งานอย่างเดียวกันแต่ทำคนละหน คน
ละที่ สร้างความสับสนให้กับฝ่ายปฏิบัติ ซึ่งเป็นการยากที่จะประสบความสำเร็จ

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ

๑. การวินิจฉัยสั่งการงานบางเรื่อง ผู้บังคับบัญชาควรจะมีมอบให้
ผู้บริหารระดับรองวินิจฉัยสั่งการแทนได้ เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน แต่การ
วินิจฉัยสั่งการด้านการศึกษาในทัศนะของศึกษาธิการอำเภอบางท่านเห็นว่านายอำเภอ
กุมอำนาจสั่งการแต่ผู้เดียว ทำให้การบริหารงานไม่คล่องตัว และขัดกับหลักการ
กระจายอำนาจ

๒. นายอำเภอไม่ค่อยสนใจงานการศึกษา เพราะถือว่าไม่ใช่งานหลัก
เมื่อสั่งการเรื่องใดไปแล้วไม่ค่อยได้มีการติดตามผล การปฏิบัติงานจึงไม่มีประสิทธิภาพ

๓. นายอำเภอบางคนไม่ค่อยใช้เหตุผลในการวินิจฉัยสั่งการ เรื่องที่ผู้ไต่บังกับปัญหาเสนอ สั่งการตามอารมณ์ หรือข้อเสนอแนะของผู้ใกล้ชิด แม่เจ้าหน้าที่จะชี้แจงหรือนำระเบียบมายืนยัน ก็ยังยืนยันตามความเห็นของตน และความต้องการของพรรคพวก สั่งการไปแล้วจึงไม่เกิดประโยชน์ สร้างความวุ่นวายให้กับการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานราชการและกำลังใจ

๔. นายอำเภอบางคน สั่งการตามข้อเสนอแนะของหมวดการศึกษาทุกครั้ง ไม่มีความคิดเห็นของตนเอง ไม่มีการทักท้วงเพราะถือว่างานการศึกษาเป็นงานผ่าน อำนาจที่แท้จริงเป็นของจังหวัด

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๑. ถ้าอำเภอไม่มีแผนงานบริหารงานบุคคล ทำให้อัตรากำลังครูโดยทั่วไปไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน ครูไม่ครบชั้นเรียน โรงเรียนบางโรงเรียนในท้องที่สะดวกสบายมีครูเกินความต้องการ แต่ในท้องที่กันดารขาดอัตรากำลังครูคุณภาพการเรียนการสอนจึงไม่อยู่ในมาตรฐานอันเดียวกัน

๒. การบริหารงานบุคคลส่วนมากใช้ระบบเดนมาร์กเล่นพรรคเล่นพวก การพิจารณาบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง โยกย้าย จะพิจารณาพรรคพวกเพื่อนฝูงและผู้ใกล้ชิด และบางครั้งปล่อยให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงาน เข้ามามีอิทธิพลในด้านการบริหารบุคคล ครูที่ตั้งใจปฏิบัติงานจริง ๆ จะขาดกำลังใจ นาน ๆ เข้าครูอาจจะเห็นดีเห็นงามกับระบบนี้ ก็จะประพาศปฏิบัติเอินเอียงเข้าหาประโยชน์จะทำให้ครูส่วนใหญ่ละเลยหน้าที่ของตน ทำงานตามความชอบและความต้องการของผู้บังคับบัญชา ทำให้เกิดความเสียหายแก่การศึกษา

๓. นายอำเภอใช้งานผู้ไต่บังกับปัญหาไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่ เพราะนายอำเภอมีขอบข่ายงานกว้างขวางมากเกินไป โดยเฉพาะงานด้านปกครอง แต่เจ้าหน้าที่มีน้อย จึงต้องอาศัยกำลังจากแผนกงานอื่น โดยเฉพาะครูศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของนายอำเภอตลอดเวลา ไม่มีเวลาเป็นของตนเอง มีเวลาปฏิบัติงานในหน้าที่น้อย ทำให้งานและโครงการต่าง ๆ

ทางการศึกษาไม่สามารถดำเนินไปได้ตามแผน เพราะขาดการควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอน อันนี้เป็นจุดอ่อนอย่างหนึ่งของการบริหารการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารด้านวิชาการ

๑. งานด้านวิชาการตามความเข้าใจทั่วไปเป็นงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จึงกล่าวโทษศึกษาธิการอำเภอว่าไม่สนใจงานด้านวิชาการ ไม่ให้ความร่วมมือ ปล่อยให้เป็นที่ของหมวดการศึกษาแต่ฝ่ายเดียว ฝ่ายศึกษาธิการอำเภอมีข้ออ้างตลอดเวลา ไม่ได้รับงบประมาณดำเนินการ หมวดการศึกษาแย่งงานไปทำเสียเอง ตามความเป็นจริงงานด้านวิชาการเป็นงานที่ต้องกระทำร่วมกันระหว่างสำนักงานศึกษาธิการอำเภอกับหมวดการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้กำหนดนโยบาย และจัดทำแผนงาน หมวดการศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติตามแผน ทำอย่างไรงานนี้จะดำเนินการร่วมกันได้ ผู้บริหารการศึกษาจะต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและบทบาทของแต่ละฝ่าย ว่าใครเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล ใครดำเนินการวางแผน และใครเป็นผู้ติดตามผลงานนี้ในปัจจุบัน นายอำเภอไม่ค่อยเข้าใจระบบการศึกษา สั่งการไปตามผู้ใดบังคับบัญชาเสนอ ทำให้เกิดงานซ้อนงาน มีการปฏิบัติหน้าที่ก้าวถ่างกัน งานด้านวิชาการจึงไม่ดีขึ้น จุดบกพร่องอยู่ที่ตัวนายอำเภอผู้บริหารไม่จัดให้การดำเนินงานของแต่ละฝ่ายสอดคล้องกัน เพื่อลดภาวะชะงักงันของงานด้านวิชาการ

๒. การปฏิบัติงานของครูไม่ค่อยจริงจัง และไม่สนใจกับการเรียนการสอนมากนัก ปฏิบัติงานตามที่เคยปฏิบัติ ไม่คิดปรับปรุงงานในหน้าที่รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่นการจัดทำคู่มือครู การจัดทำหนังสืออ่านประกอบ การจัดทำอุปกรณ์การสอน การจัดหาสื่อการสอนต่าง ๆ และการปรับปรุงตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การเขียนการสอนจึงมีลักษณะเป็นการสอนหนังสือมากกว่าความมุ่งหวังที่จะพัฒนากำลังใจคนให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นพลเมืองดี และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

๓. การปฏิบัติงานการศึกษาของนายอำเภอ เน้นความเจริญก้าวหน้ามากกว่าด้านวิชาการ การจัดหางบประมาณ หรือการจัดหาเงินสนับสนุนงบประมาณจึงเน้นงานการก่อสร้าง ผู้ปฏิบัติงานด้านวัตถุ เช่นการก่อสร้างโรงเรียน การสร้างอาคารเรียน และวัตถุประกอบอื่น ๆ จึงมีผลงานดีเด่นกว่าผู้ที่สนใจงานด้านวิชาการ คุณภาพด้านวิชาการจึงไม่เจริญก้าวหน้า จนมีคำพูดติดปากของผู้ที่สนใจงานวิชาการว่า วิชาการสำคัญน้อยกว่าอาคารสถานที่

๔. งบประมาณสำหรับใช้จ่ายในด้านวิชาการมีน้อย และบางที่ก็ไม่มีเลย อำเภอมีงานโครงการด้านการศึกษามากมาย แต่ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารการเงิน

๑. นายอำเภอไม่ค่อยสนใจติดตามผลและควบคุมงานด้านการเงิน มอบให้หมวดการคลังและหมวดการศึกษาดำเนินงานตามชอบใจ โดยปกติเจ้าหน้าที่การเงินทุกระดับไม่มีความรู้ด้านการเงินเพียงพอ ระดับผู้บริหารจัดหางบประมาณเพื่อเสนอของบประมาณ ขาดหลักวิชา และไม่มีข้อมูลสนับสนุน ยอดเงินที่ได้รับจัดสรรจึงไม่ถูกต้องตรงกับสภาพขอเท็จจริง ระดับปฏิบัติไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านการเงิน การบัญชี และระเบียบการที่เกี่ยวข้อง อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ และนอกจากนั้นการเบิกจ่ายเงินไม่ตรงตัว เพราะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่มีความบริสุทธิ์ใจ ใช้อำนาจขโมยเงินเพื่อต้องการสิ่งตอบแทน เหล่านี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเงิน และเป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของการศึกษาประชาบาล

๒. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีน้อย ไม่เพียงพอกับการขยายตัวทางการศึกษา ภาษีบำรุงท้องที่ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นรายได้เพื่อใช้จ่ายในกิจการส่วนจังหวัด บางจังหวัดมีน้อย บางจังหวัดมีมากแตกต่างกันไปตามสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด เงินนี้จะนำมาใช้จ่ายในกิจการของจังหวัดรวมทั้งด้านการศึกษา ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติม จากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล แต่โดยความเป็นจริง เงินที่เป็นส่วนแบ่งซึ่งจะใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ใ้ได้รับน้อยมากหรือ

แทบจะไม่มีเลย เพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานพัฒนาด้านอื่นมากกว่าการศึกษา ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักการกระจายอำนาจ เพื่อแบ่งเบาภาระรับผิดชอบของรัฐบาลกลาง

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ถ้าหากไม่มีแผนปฏิบัติงานหรือมีแต่ไม่ได้ปฏิบัติงานตามแผน การให้ทรัพยากรทางการบริหารจึงไม่เป็นระบบทำให้ขาดกำลังคน เงิน และเครื่องมือที่ใช้ติดตามผลการติดตามผลที่ใช้อยู่มีอยู่เดียว คือการให้รายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสะดวกทั้งด้านผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ แต่ประสิทธิภาพที่จะเกิดกับการศึกษามีน้อย

การประเมินผลที่ทำกันอยู่นั้นหนักด้านอาคารสถานที่และบริเวณ งานด้านวิชาการซึ่งเป็นงานลึกซึ้งละเอียดอ่อนกว่า ต้องใช้เทคนิคทางวิทยาการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพยังไม่มีกรริเริ่มดำเนินการ

กลุมหัวหน้าหมวดการศึกษา

ความคิดเห็นของกลุมหัวหน้าหมวดการศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอ จากแบบสอบถาม ๔๓ ฉบับ มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ๖๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๑ ซึ่งพอจะสรุปแต่ละประเภทได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวางแผนงาน

๑. นายอำเภอมิบทบาทในการบริหารการศึกษาแต่ไม่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการศึกษา สนใจงานในหน้าที่ของตนเองมากกว่างานการศึกษา การบริหารการศึกษาประจำบาลจึงไม่ค่อยมีแผนดำเนินการ บางอำเภอมีแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน เพราะมีความกดดันในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า บางอำเภอมีแผนงานแต่ไม่

ถูกต้องตามหลักวิชาหรือขาดประสิทธิภาพ เพราะการวางแผนไม่ได้ตั้งอยู่บนรากฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง อำเภอใดมีแผนงานก็ไม่อาจปฏิบัติตามแผนใดค่อเนื่อง เนื่องจากมีงานอื่นแทรกซ้อนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานของฝ่ายปกครอง เหล่านี้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการติดตามผล

๒. ปัญหาค่างบประมาณ โดยปกติงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาน้อยไม่เพียงพอกับความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายในการบริหารงาน ยิ่งกว่านั้นการจัดสรรงบประมาณเป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัด ซึ่งก็ยังคงมีความบกพร่อง คือแทนที่จังหวัดจะจัดงบประมาณเป็นเงินก้อน กลับแยกงบประมาณตามหมวดค่าใช้จ่าย ซึ่งงบประมาณบางยอดไม่จำเป็นสำหรับอำเภอบางอำเภอ บางยอดมีความจำเป็นมาก แต่ได้รับงบประมาณน้อย ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในแผนงาน

๓. งานการศึกษาประชาบาล เป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ กับหมวดการศึกษา ควรจะได้มีการประสานงานกันเพื่อร่วมจัดทำแผนการศึกษาระดับอำเภอ เป็นการประหยัดกำลังคน งบประมาณ และลดภาวะซ้ำซ้อนการปฏิบัติงาน แต่ในทางปฏิบัติ แยกกันทำ เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาของอำเภอ

๔. การวางแผนงานประสบปัญหา เพราะชาคนักวิชาการและบุคลากรเจ้าหน้าที่หมวดการศึกษาส่วนมาก เป็นครูช่วยราชการ ไม่มีความรู้พอที่จะทำใ้งานของหมวดการศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ

๑. การวินิจฉัยสั่งการส่วนใหญ่ ใช้วิธีรวมอำนาจ งานบางอย่างควรจะมอบให้หัวหน้าหมวดการศึกษาสั่งการแทนได้ แต่นายอำเภอสงวนไว้แต่ผู้เดียว ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า

๒. นายอำเภอส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าใจระบบการศึกษา ใช้อำนาจเป็นใหญ่ สั่งการตามขอเสนอแนะของผู้ใกล้ชิด ไม่ปรึกษาหารือผู้ร่วมงาน ใดข้อมูล

และขอเท็จจริงนิคผลขาด การวินิจฉัยสั่งการจึงชักกับระเบียบ และขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบและการบังคับบัญชา

๓. สั่งการไปแล้วไม่มีการติดตามผล วางงานดำเนินการล่องลอยไปเพียงใด เป็นไปในแนวทางที่ถูกตองหรือไม่ นับเป็นการสร้างความเสียหายในการปฏิบัติให้กับผู้บังคับบัญชา

๔. ปัญหาคำสั่งนอกประเด็น ตั้งแต่การศึกษาประจำภาคอยู่ในความควบคุมของกระทรวงมหาดไทย ทมวกการศึกษาแม้จะประสบปัญหาคำสั่งนอกประเด็นของนายอำเภอ ให้ปฏิบัติงานในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีบ่อยครั้งที่สุดจนไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนต่อเนื่องกันได้

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๑. การบริหารงานบุคคลใช้ระบบอุปถัมภ์ การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การโยกย้าย และการพิจารณาความดีความชอบ พรรคพวกเฉพาะกลุ่มได้รับประโยชน์ ครูที่ตั้งใจปฏิบัติงานเสียขวัญและกำลังใจในการทำงาน

๒. การบริหารงานบุคคล นายอำเภอยึดถือความคิดเห็นของตนเป็นส่วนใหญ่ ใ้ครูทำงานผิดประเภทซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และครูส่วนมากก็ชอบเพราะเห็นผลตอบแทนดีกว่าการเรียนการสอน ครูที่สนใจงานการเรียนการสอนก็เกิดความท้อถอย ทมดกำลังใจปฏิบัติงาน

๓. ปัญหาการวิ่งเต้นขอย้าย เนื่องจากครูประจำภาคส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ต่างก็ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม หรือย้ายเขาไปอยู่ในท้องที่ซึ่งมีความสะดวกสบาย ถ้าทำตามประสงค์ จะทำให้ขาดอัตรากำลังครู โดยเฉพาะในท้องที่กันดาร หากไม่ทำตามที่ร้องขอ จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ไม่ตั้งใจทำงาน เป็นการยากที่จะสร้างความพอใจให้กับทุกฝ่ายได้

๔. สวัสดิการครูประจำภาค เมื่อเทียบกับครูหนวยราชการอื่นมีน้อยและไม่ดีพอ มักจะถูกรองเรียนบ่อย ๆ

๕. ในท้องถิ่นที่อยู่ในเขตคุกคาม เช่น เขตโจรก่อการร้าย เขตโจร
 แแบ่งแยกดินแดน เขตถูกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ไม่ค่อยมีกนสนใจทำการสอน ผู้ที่
 ทำการสอนอยู่เดิมก็วิ่งเท่นขอย้าย เป็นปัญหาคานอัตรากำลังและคุณภาพของครูที่จะ
 เขาไปทำการสอน

๖. หัวหน้าหมวดการศึกษาบางคน มีความเห็นว่าการบรรจุครู
 ประชาบาล นายอำเภอไม่มีส่วนรู้เห็น หรือมีส่วนร่วมในการสอบคัดเลือกเพื่อ
 บรรจุ จึงทำให้ได้บุคคลที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานคานวิชาการ

๑. นายอำเภอไม่เข้าใจ และไม่มีความรู้คานวิชาการบริหารการ
 ศึกษา ให้ความสนใจเฉพาะอาคารสถานที่และการบริหารงานบุคคล ทำให้เกิดการ
 เปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิบัติงานคานวัดกับผู้ปฏิบัติงานคานวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน
 คานวัดจะมีผลงานดีเด่นและมีใบตอบแทนดีกว่าครูผู้ปฏิบัติงานคานวิชาการ ครูฝ่าย
 วิชาการเป็นบุคคลที่ถูกกล่อม ทำให้เกิดความทอเทหมคกำลังใจ

๒. เจาหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบงานคานวิชาการ
 ไม่มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ หมวดการศึกษาต้องรับผิดชอบปฏิบัติงานคานวิชาการ
 ตามลำพัง

๓. งบประมาณคานวิชาการมีน้อย และส่วนมากเป็นเงินจัดสรรเฉพาะ
 กิจ เช่นค่าใจจ่ายสำหรับฝึกอบรมเป็นครั้งคราว แต่งบประมาณปฏิบัติการต่อเนื่อง
 ไม่มี จึงไม่สามารถดำเนินงานทางคานวิชาการ ได้ตามแผน

๔. ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา เช่นแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ
 คู่มือครู สื่อการสอน เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา เป็นต้น

๕. ผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำแนะนำตามหลักสูตรใหม่มีน้อย ทำให้ครูไม่
 เข้าใจแนวการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ทำให้ผลการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารการเงิน

๑. เจ้าหน้าที่การเงินระดับชั้นบังคับบัญชา เป็นเสมือนตราอำเภอ ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดการคลัง มีงานประจำของคนเดิมอยู่แล้ว ไม่มีเวลาพอที่จะมาทำหน้าที่บริหารการเงินให้กับส่วนอำเภอ โดยเฉพาะหมวดการศึกษา ทางด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำก็เป็นครูช่วยราชการ ไม่มีความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชี ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้การบริหารและปฏิบัติการทางการเงินของการศึกษาจึงเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพในการตั้งงบประมาณ และเกิดความผิดพลาดในการเบิกจ่าย

๒. หมวดการศึกษามีหน้าที่บริหารการศึกษา เป็นเจ้าของงบประมาณ แต่เจ้าหน้าที่ในการบริหารการเงินและการเบิกจ่ายเป็นของหมวดการคลัง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินไม่สัมพันธ์กัน ทำให้เกิดความขัดข้องในการบริหารงาน

๓. งบประมาณที่จะใช้ในการบริหารการศึกษามีน้อย จัดสรรให้โรงเรียนได้ไม่ทั่วถึง งบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ขาดอยู่กับราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น เป็นภาระหน้าที่ของครู และผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องจัดหา งบประมาณสมทบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล

๔. นายอำเภอไม่สนใจและกระตือรือร้นที่จะสนับสนุนในการหาเงินมาใช้จ่ายทางการศึกษา นอกเหนือจากที่งบประมาณซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

การบริหารการศึกษาระดับอำเภอ ยังไม่ระบบที่แน่นอน ไม่ปีบุคคลากรปฏิบัติงานของตนโดยเฉพาะ ขาดงบประมาณที่จะใช้จ่ายตามโครงการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะเดินทางของเจ้าหน้าที่ จึงไม่คอยมีการติดตามผล ขาดเครื่องมือติดตามประเมินผล และขาดประเมินผลที่ดำเนินการอย่างจริงจังอย่างฉิวเฉียด ไม่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

จากความคิดเห็นของกลุ่มนายอำเภอ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และ
 กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานศึกษา
 ประชาบาลของนายอำเภอ ปรากฏว่าประชากรแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้อง
 กันเกือบทุกเรื่อง โดยเฉพาะปัญหาและอุปสรรคในด้านการวางแผนงาน การ
 บริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน และการติดตาม
 และประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งพอสรุปได้ว่า นายอำเภอมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบ
 ซอบมาก ไม่มีเวลาที่จะไปบริหารการศึกษาได้อย่างแท้จริง การบริหารการศึกษา
 ประชาบาลยังไม่มีกระจายอำนาจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารเกือบทุก
 เรื่องยังรวมอยู่ที่ส่วนกลาง อำเภอยังไม่มีแผนงานบุคคล ทำให้เกิดปัญหาด้านการ
 จัดอัตรากำลังคน ทางค่านางประมาณน้อยไม่เพียงพอกับปริมาณงานด้านการศึกษา
 และหมวดการศึกษาไม่มีอำนาจบริหารการเงินอันเป็นงบประมาณของตนเอง ขาด
 การติดตามผลการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นยังขาดการวางแผนการศึกษา ขาดบุคลากร
 ที่มีความรู้ความสามารถ และสนใจการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วย
 งานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเหล่านี้เป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีถึงปัญหาและอุปสรรคที่กีด
 ขวางความสำเร็จก้าวหน้าของการศึกษาประชาบาล และเป็นแนวทางที่จะนำมาใช้
 ปรับปรุงการบริหารการศึกษาประชาบาลในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย